

repeteix a la V. de Gistau i ressorgeix a les dues riberes del Minho. La posició geogràfica en nuclis entretallats, i tots ells en zones de parla ben avial, em sembla exigir quelcom d'antic i no pas cap apòcope capritxosa: aquí hem de tenir una supervivència «refoulée», o acorralada, d'una fase ben arcaica del lèxic dels constructors mudèjars. Tot plegat s'explicaria millor si admetem que, en l'àrab imperfectíssim d'aquests mestres d'obres, aprenents de l'art arquitectònic granadí, es vagin refondre en un sol els dos termes corrents, i de fonètica tan veïna, en l'àrab autèntic: el ben conegut *gá'iza* «tignum, trabes», i l'àr. clàssic *gásar*, que des de 'pont' ja tendia a passar a la designació d'una mena de biga. Aquest fou més influent en la seva armadura consonàntica, l'altre en el seu contingut semàntic.¹³

DERIV.: *Ajasserar* 'posar jàsseres a un sostre' (Manacor). + *Jassinada*, EValor a Castalla (sense definició però deu ser com *cabironada*).

¹ Veg. també l'explicació del sentit especial i de diverses accs. més o menys diferents, segons els corresponents locals de la S. F. de l'IEC reportats per Griera, *BDC* xx, 188, i Moll, *BDC* xxiii, 9, així com el gravat 22 en el treball de Spelbrink, *BDC* xxiv, 235. Segons aquest, les *žásonas* a Eivissa, *žásonétas* a Formentera, són «die auf den Längsseiten der Umfassungsgemauern ruhenden Balken». ² És la que sento cap a Morvedre; EValor i Giner i March la donen de Castalla; i quasi pertot entre el Xúquer i Benicadell-Mariola; i Griera a Torrent de Cinca i Aitona. Així Escrig 1851. Però Lamarca (que era de Torrent) porta «la *chásena*: la viga de catgar», i Giner em confirma (1981) que en *-ena* és més corrent. — ³ «El *trencacòu* era una *gésina* que unia les biguetes», Alfàs, 1963. — ⁴ No sembla que en aqueixa *rs* s'hagi de veure el fruit d'una transposició de *sr* (àr. *gásr*); cf. la variant *almàrsera* d'ALMASSERA (vol. I, 212b41, 55; 213a1ss.). — ⁵ Que Wartburg agrupa absurdament amb el tipus oc. *jas-sina* 'accouchement', 'couches', 'couche', 'jeia', en francès retocat fonèticament amb sonora per influència del verb *gésir* JACERE. Wartburg pretén que hi ha aquí un sufix *-ENA* (inexistent), i mostra, com sempre, la seva ignorància en matèria fonètica, en afirmar que agrupar el mot occità amb el català és «wegen des akzentés [!] kaum möglich». Per tant pretén construir un ll. *JACINA per al mot fr.-oc. Fins i tot per al tipus oc.-fr. *jassina* aquest tipus és inadmissible (*-INA* no és sufix deverbal), i ben innecessari, car en aquest es tracta simplement d'un derivat romànic del conegut i pantomànic *JACIUM 'jaç' + el sufix postnominal corrent *-ina*. És clar que per a *jássena/jássera* aquesta etimologia manca de tota base semàntica — ⁶ «Alquerias de Alboraya y *Almàcena* y castillos de Flix y Palma» en un doc. valencià de 1271 (MtzFerrando, *Cat. de Docs. de Valencia en el A. A. I.*, 1148). — ⁷ Cf. també els fets castellans del tipus de *carámbano*, *sótano*, *cópano* etc. No descarto que hi hagués algun punt d'arrencada ja aràbic, com la influència de

gázma «truncus» (*RMa.*, p. 80), avui *gúzma* a Constantina «madrier» (Beaussier, p. 143), que en plural fa *gázma*; no se'ns indica la vocalització: si fos *gázma* (que no és impossible, si bé és natural pensar en *gúzma*) l'àrab vulgar d'Espanya pronuncia, en fi de mot, la *-m* com *-n*; i això o bé una contaminació d'això podria explicar *jássera*. Reconeguem que tot plegat queda en sòpols. — ⁸ Manca en Beauissier, Lerchundi, Lentin, ço que fa creure que no deu ser de l'ús comú avui, entorn d'Alger. Pogué ser, és clar, un terme que modernament hagi perdut terreny a Algèria, o en la seva zona costera, i quedat a l'interior o cap a Tunis, l'Atlas o el Sàhara algerià. — ⁹ Que deu ser en l'acc. de «pièce de bois supportant une grosse cloche», si observem que aquest és el sentit que dona a *jássera* el nostre Maldà; o bé «pièce de bois recevant le pivot d'un moulin», que és quasi el mateix que la *jássera* de Mijorn Gran «la biga d'alzina, ullastre o pi que aguanta el torn dels pous de torn» (*BDC* xx, 188, § 4). — ¹⁰ La doble glossa del *RMa.* (p. 496) a *gássar* «qui facit obicem vel homo audax», potser no s'ha d'entendre com a explicativa, una cosa de l'altra, sinó com a disjuntiva (o sigui que posaríem una coma davant de *vel*), i llavors la primera part, més que 'el qui posa obstacles' es podria entendre com a 'fabricador de barres o bernats'. *RMa.* dona com a plurals de *gássar* («qui facit obicem»), *gássarin* o bé *gássára*. Com que l'àrab vulgar recula l'accent en els mots de l'estructura sillàbica de *gássára*, si poguéssim pendre «qui facit obicem» en el sentit 'que atranca una porta', potser aquest *gássar* vulgar serviria també com a ètimon de *jássera* 'biga de ferro, tronc de barrar portes'. — ¹¹ És possible, però, que *RMa.* vagi registrar *gásr* 'biga' i que això se'ns escapi per un error, car entre els equivalents de *trabes*, *parata* (p. 613) posa en lletres aràbigues *gádr*, i com que aquest és «mur, muraille», «wall, fence», que difícilment pogué usar-se per traduir «trabes», potser hem de pendre *gádr* per error de còpia per *gásr*. — ¹² *Parata* potser en el sentit d'«espècie de dic o tanca», que *parada* té en comarques catalanes. — ¹³ Per a la *n* de *jássena* un etimòleg de l'AcadEsp. demanava que es partís d'un aràbic *gízán* plural de *gá'iz(a)*. Difícilment se li podria reconèixer gairebé, ja pel fet que el plural ben conegut consta pertot com *gawá'iz* (*Palc.*, *RMa.*, Beauissier, Lane etc.), o bé *gúwiza* plural de paucitat, si bé el Djauhari i el Firuz. porten el plural de multitud *gúzán* (Lane, 486a1ss.); i, només en algun ms. d'aquest, *gízán*. Caldria que hi hagués **gázán*, que no ens consta.

Jassia, *jafós*, *jatsia*, V. *ja* + *Jatolim*, V. *dictam Jaumar*, cogn., fonèticament impossible l'ètimon germànic suposat per *AlcM*; evidentment evolució fonètica de *Gelmar/Jalmar*, que difícilment vindran de *Gisalmar*, com voldria *AlcM*; més simplement serà homòleg de *Gerbert/Gilbert* cpts. germ. de *GEIR*, dissimlada la primera *-R-* en *-I-*; *Jaumira* del femení corresponent, si bé en la forma gòtica *-mir* o *-mèr* que cor-